

[Ninn-Hansen.]

flertal, et meget stort flertal, der ikke på samme måde som kommunalbestyrelsens medlemmer har oversigt over kommunens økonomi og viser den tilstrækkelige hensyntagen til kommunens økonomiske forhold. Dette store flertal giver man, synes jeg, for mange beføjelser med hensyn til at pålægge kommunerne at yde de tilskud, der er tale om flere steder. Det gælder ikke mindst i § 46, stk. 2, hvorefter amtsunngdomsnævnet kan tvinge en kommune til at yde 35 pct. af driftsudgifterne i tilskud til en klub, selv om kommunalbestyrelsen i sin indstilling til amtsunngdomsnævnet er gået imod det. Vi ønsker ikke fra mit partis side med bestemmelser af denne art at angribe kommunalbestyrelsernes dispositionsret. Kommunalbestyrelsesmedlemmer er valgt på helt igennem folkeligt grundlag; de får i den tid, de sidder i kommunalbestyrelsen, lejlighed til på en række områder at vurdere økonomien i kommunen, og vi kan ikke gå med til, at man i så høj grad, som det her er tilfældet, vil angribe deres ret, den ret, der er tillagt dem, og som altid har været gældende, til at disponere vedrørende kommunens økonomiske forhold.

Da loven om ungdomsskolen for den ufaglærte ungdom blev vedtaget i 1942, blev der knyttet store forventninger til de muligheder, der hermed blev givet for en dygtiggørelse af de unge, der havde forladt folkeskolen. Det er desværre ikke noget stort tal af ufaglærte, der har søgt ungdomsskolen. I 1950—51 var det efter det oplyste kun 6 940 elever. Det må fortsat være et ønske — og det er det også for mit parti — at de flest mulige unge søger undervisning efter afslutning af skoletiden; men mange af dem, der fra skolebænken går ud i det praktiske liv, mangler, tror jeg, i de første år lysten til at søge undervisning.

Jeg tror ikke, at der vindes noget ved at gøre ungdomsskolen obligatorisk. Undervisningspligten bør ophøre, når en dreng eller pige er gået ud af folkeskolen. Al senere undervisning må efter min opfattelse hvile på frivillighed. De unge, der ikke frivilligt vil gå i en ungdomsskole, vil næppe kunne få større udbytte af den undervisning, de bliver tvunget til at deltage i. Jeg er på dette område ganske enig i den opfattelse, der er gjort gældende af Danmarks Lærerforening

i den skrivelse fra 1949, der er tilsendt ungdomsskolekommissionen.

Den højtærede undervisningsminister har imidlertid under hensyntagen til den stærke stigning i antallet af unge, der kan forventes i de kommende år, foreslået en delvis udvidelse af undervisningspligten for de 14—15-årige. Jeg er ganske enig med den højtærede minister i, at der kan opstå endog mange problemer, når disse årgange kastes ud på arbejdsmarkedet. Jeg forventer da også, at det i dette høje ting i den kommende tid på flere områder vil blive sådan, at vi må beskæftige os med at finde frem til en løsning af de erhvervsmaessige vanskeligheder, der kan opstå, for det er jo her, problemerne ligger. Jeg vil dog heller ikke benægte, at det indenfor en overskuelig fremtid kan blive aktuelt at diskutere det betimelige i en eventuel udvidelse af undervisningspligten til et ottende skoleår, et spørgsmål, som jeg ikke nu skal tage nogen stilling til. Jeg mener slet ikke, at det vedrører denne debat, da spørgsmålet har relation til hele skolens struktur og dermed til folkeskoleloven. Det er vel også givet, at inden man virkelig beskæftiger sig med spørgsmålet om udvidelse af undervisningspligten til det ottende skoleår, må man høre lærernes mening derom.

Den udvidelse af undervisningspligten, den højtærede minister har foreslået gennem indførelse af § 3 i ungdomsskoleloven, mener jeg ikke giver noget godt grundlag for en bedømmelse af en generel udvidelse af undervisningspligten til det 15. år. Opfyldelsen af undervisningspligten kan ifølge forslaget ske på en af de 5 i § 2, stk. c, nævnte måder eller en af de 5—6 i § 3, stk. 3, nævnte måder. Der bliver altså 10—11 forskellige skoleformer i et begrænset antal kommuner, der efter den højtærede ministers mening således skulle kunne give et billede af, hvordan udvidelsen af undervisningspligten vil kunne virke.

Jeg tror ikke, det vil være muligt at udlede noget af betydning af et sådant forsøg. Jeg vil desuden gerne spørge, om den højtærede minister finder det rigtigt at gennemføre en udvidet undervisningspligt for kun en del af de 14—15-årige, når grundlovens § 76 forudsætter en almindelig undervisningspligt, der kan opfyldes gennem skolegang i folkeskolen eller en undervisning, der kan stå mål med, hvad der kræves al-